

gényeit pedig hol angolul, hol németül írta. (És ha már a német írók közé sorolták, nem ártott volna egy utalás az angol irodalomnál.)

Ez a kötet több mint bibliográfia. Olvasásszociológiai adatgyűjteménynek is felfogható, de a két világháború közötti magyar irodalmi érdeklődésnek és ízlésnek is hű tükrre. A magyar nyelvű külföldi szépirodalmat az angol és a német szerzők uralták, bár azt is el kell mondanunk, hogy az angol-amerikai irodalom részesezésének ilyen magy arányát a cowboy- és detektívregény-írók (Max Brand, Agatha Christie, A. Conan Doyle, Edgar Wallace stb.), a német irodalomét

pedig a szentimentális ponyva okozták (H. Courts-Mahler — egyedül több mint 130 tétellel —, E. Marlitt, Lola Stein stb. könyvei). Mindezzel kapcsolatban ismét emlékeztetünk arra, hogy a könyvkiadás magánkézben volt... A korabeli könyvkiadás nem befolyásolni, hanem csak kiszolgálni igyekezett az átlagos irodalmi ízlést.

Az Országos Széchényi Könyvtár a *Magyar könyvészet 1921—1944* új kötetével ismét bebizonyította, hogy méltó gazdája a magyar nemzeti bibliográfiának. (1981. *Országos Széchényi Könyvtár*, 540 l. 168 Ft)

G a l a m b o s F e r e n c

Demográfia. Népeségtudományi folyóirat

Repertórium 1958—1980

A *Könyvtáros* 1981. évi 5. számában hírt adtunk *A statisztikai közlemények repertóriumának* megjelenéséről, amely *Hernádi László Mihály* összeállításában, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat kiadásában, a KSH IBM 370-es számítógépén, a TEXT-PAC programcsomag szerint készült. Most megjelent az ugyanilyen módon összeállított újabb repertórium, a *Demográfia* című folyóiraté.

Az ismertetés írója nehéz helyzetben van. Részben azért, mert megismételhetné a korábban bírálatként leírtakat, részben pedig azért, mert a gyorsaság, amelylyel ez az újabb repertórium elkészült, s eljuthatott a használókhoz, kissé kérdésessé teszi mindezen kritikái észrevételek jogosságát.

A repertórium két részből áll, egy szerzői betűrendes részből, amelyben egy-egy szerző tanulmányainak, cikkeinek, közleményeinek stb. címadatai időrendben követik egymást, és egy KWOC-indexből (Keyword out of context, vagyis a szó-

vegkörnyezetből kiemelt kulcsszavak rendszere), amely a címek releváns (azaz lényegi tartalmat jelölő) szavainak betűrendjében, ezeken belül pedig a bibliográfiai tételek időrendjében közli a teljes címet és a pontos lelőhelyet.

A KWOC-index — az első repertórium megfelelő részéhez hasonlóan — a programcsomag jellege miatt nem tartalmazza a szerző nevét, így csak a folyóirat megjelölt helyének fellapozása után derül ki, szükséges-e elolvasni a megtalált cikket. Az új repertórium bevezetője már szól a leírásokban található alfanumerikus kódokról, amelyek csupán a számítógépnek fontosak, a repertórium használói számára nem nyújtanak információt. Mivel a programcsomag nem változott, változatlan a keresőszavak alakgazdagsága is (tő- és ragozott alakok), s ezért a gyakorlati fogalmaknál megmaradt a tételek széthúzódnása, szétaprózódása is. A szokásos könyvtári jeleket a számítógéő továbbra sem képes alkalmazni. Mégis: a megjelenés gyorsasága azt igazolja, hogy érdemes vállalni a használatnak a számítógép alkalmazásából következő esetleges nehézkességét is, ha ezen az áron a kutatók ilyen gyakran juthatnak munkájukat könnyítő újabb segédletekhez.

S végül: örvendetes, hogy a repertórium elődjével ellentétben immár nem 100, hanem 600 példányban, s az eredeti folyóirat borítójával azonos, ízléses és nem utolsósorban tartósabbnak látszó kötésben látott napvilágot. (*Összeállította: Hernádi László Mihály*, 1981. *KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat*, 286. l. 42 Ft)

S z i n a i n é L á s z l ó Z s u z s a

